

ליל שבת קודש פרשת כי תצא ה'תשס"ו

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' י"ט המדבר משמירה מקליפת עמלק, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), יש אבן נגף בכל חכמה וחכמה שהיא בחינת עמלק, שעל ידי אבן הנגף הזה יכולין ליפול חס ושלום, אבל הצדיק כשנכנס באלו השבע חכמות הוא מחזיק עצמו ונשאר קיים על עמדו על ידי אמונה, בבחינת (חבוקק ב') וצדיק באמונתו יחיה, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה כל חכמה שיש בעולם הזה, נברא כדי שנכיר ה' יתברך על ידי אותו חכמה, כי בוודאי מכל דבר יכולים להכיר את השם יתברך, וזה היה כל עיקר תכלית הבריאה, וכדאיתא בזוהר (בא מ"ב.) בגין דישתמודעין ליה, היינו שנזכה להכיר את השם יתברך, ולכן כל מה שנברא בזה העולם היה רק שיגיע האדם לתכלית הזה, ולכן כל זמן שלבו של אדם בוער להשם יתברך באש דקדושה, וכל כיסופו וחשקו רק להתקרב אל השם יתברך, אז בודאי יכיר את החכמה והשכל שיש בכל דבר, ויתקרב אל השם יתברך על ידי אותו דבר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א'), כי על ידי תבערת לבו להשם יתברך, בוודאי יכיר את שפלות עצמו, ואת גדולת הבורא יתברך שמו, וזה יעורר אותו למצוא את החכמה והשכל שבכל דבר להתקרב אל השם יתברך על ידו, אבל קליפת עמלק הוא ענין של קרירות וכבידות בעבודת השם יתברך, וכמו שכתוב (דברים כ"ה) אשר קרך בדרך, כי עמלק מכנים ישות וגיאות בלב האדם, וכן עמל"ק בגימטריא ר"ם, ומיד שנכנס באדם ישות וגיאות, הוא מתקרר מעבודתו, ומתבלבל מוחו ודעתו, ונכנס בו ספיקות באמונה רחמנא ליצלן, כי עמל"ק גם גימטריא ספ"ק, וזהו עיקר "אבן הנגף" של עמלק, שמכנים בכל חכמה קליפת הישות, ואז במקום שיתלהב הלב למצוא את הקדוש ברוך הוא על ידי החכמה, הלב מתקרר לגמרי, ונתבלבל אמונתו של אדם על ידי אותו חכמה, ומתרחק מעבודת השם יתברך חס ושלום, ולכן עיקר העצה נגדו הוא רק להתקרב אל הצדיק האמת שהוא בחינת משה, שלוחם עם עמלק בכל דור, ומכנים חמימות והתלהבות בלבבות ישראל, שיבערו לבם תמיד אל השם יתברך באש דקדושה, כי על ידי שאדם מתקרב אל צדיק

אמיתי, נכנס בו ענוה ושפלות (ליקושי מוהר"ן חלק א' סי' י'), ואז יש לו כח לעמוד נגד קליפת עמלק, ולצאת מכל הספיקות שלו, ולהתחמם לבו לעבודת השם יתברך, ולא רק שיש לו לעצמו חמימות לעבוד את ה', אלא גם יש לו כח להוריד חמימותו לאחרים, כי זה עיקר התכלית, להתלהב כל כך לעבודת השם, עד שיווריד חמימותו גם לאחרים (ליקושי מוהר"ן חלק א' סי' קנ"ב), ובזה שמעורר אחרים, גם הוא חוזר ומתעורר ביתר שאת וביתר עוז, וכדרך אור ישר ואור חוזר, שהאור מאיר לאחרים, ואחר כך האור חוזר אליו (ליקושי מוהר"ן חלק א' סי' קפ"ד), לכן אשרי הזוכה להיות מקורב אל צדיק אמיתי, כי על ידו יקבל התעוררות אמיתי לעבודת השם יתברך, ויזכה גם להשפיע מטובו לאחרים, ולעורר המון נפשות רבות אל עבודת השם יתברך, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בפרשת השבוע (דברים כ"ה) זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים אשר קרך בדרך וגו', שיש מצות עשה לזכור תמיד את מעשה עמלק, ואת אשר רצה לקרר אותנו מעבודת השם יתברך, ויש להבין למה מוזכר ענין "בדרך בצאתכם ממצרים" דייקא, לגבי רשעתו של עמלק? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי יציאת מצרים היה על ידי משה רבינו עליו השלום, שהכניס בהם התלהבות דקדושה, שיבערו לבם אל השם יתברך, וישרפו את כל הרע והטומאה שראו במצרים ובבית עבדים, אבל זה לעומת זה, בא כנגדם עמלק הרשע, לקרר אותם מהתלהבותם, ולהכניס בהם ישות וגיאות, ולמלאות לבם עם ספיקות וקושיות, כי הוא האבן נגף שיש בכל חכמה, ולכן צוה לנו התורה הקדושה, שתמיד נזכור את מעשיו הרעים של עמלק, ונברח תמיד אל בית הצדיקים שיהמם אותנו בהתלהבות דקדושה, כי רק על ידי הצדיקי אמת יש לנו תקוה טובה להחזיק מעמד בכל אשר עובר עלינו "בדרך", בשעה שאנחנו רוצים לצאת מכל מצרינו וצרותינו, ועל ידי התקרבות אמיתי אל צדיקים, נזכה להלהיב לבנו באש דקדושה, עד שנוכל לעורר ולהלהיב נשמות ישראל אחרים אל עבודת השם יתברך, ויהיה זכות הרבים תלוי בנו.

וזהו מה שמצינו בפרשת השבוע מצות "הקם תקים", וכמו שכתוב (דברים כ"ב) לא תראה את חמור אחיך או שורו נופלים בדרך והתעלמת מהם, הקם תקים עמו, כי חוץ מן המצוה בגשמיות, להקים את משא חבירו שנפל מעל חמורו ושורו, ולעזור לו בשעת דחקו, יש גם מצוה ברוחניות, כשאדם רואה חבירו נופל בדרך, ומתקרר מתבערת לבו להשם יתברך, שיעזור לו בשעת דחקו, ויעורר לבו להשם

יתברך, שזהו לא תראה את חמור אחיך או שורו נופלים בדרך, "חמור אחיך" היינו החומריות והגשמיות של אחיך, שגם לו ליפול ולהתקרר מעבודתו, "או שורו", שור הוא מלשון הסתכלות (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א'), וכמו שכתוב (במדבר כ"ד) אשורנו ולא קרוב, כי גם ההסתכלות של אדם, הוא גרם גדול ליפול מתבערת לבו אל השם יתברך, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מובא בפירש"י במדבר מ"ו פסוק ל"ט) העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, וכשתראה כוחות של חבירך "נופלים בדרך", שזהו מצד טומאתו של עמלק, שהוא האבן נגף שבכל חכמה, הרוצה להכשיל האדם בדרך, "והתעלמת מהם", שגם יצרך יפתה אותך, מה לי לעסוק עם אחרים, די לי שאצא חובת עצמי, על זה אומרת התורה "הקם תקים עמו", שאם תעסוק להקים את חבירך, גם אתה בעצמך תקים עמו, כי כשתוריד חמימות לאחרים, גם החמימות שלך תתגבר ביתר שאת ויתר עז, והשם יתברך יזכינו שיתלהב לבינו תמיד לעבודת השם יתברך, עדי נזכה לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת כי תצא ה'תשס"ו

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מבעל תפילה, מעשה י"ב דף ש"צ, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, השיב הגבור: גם אני עברתי על כל המקומות הללו, כי מדת הגבורה עוברת בכל מקום, וכל תכליתה הוא רק לעורר את הבריות לשוב בתשובה, כי אין כוונת השם יתברך במדת הגבורה לענוש את האדם ולנקום בו חס ושלום, רק כל הכוונה הוא להזכיר האדם להתחרט על עוונותיו ולעשות תשובה, ואדם שיש לו שכל, מיד כשרואה מדת הגבורה ממשמשת ובא עליו, חוזר בתשובה וממתיק מעל עצמו הדינים והגבורות, לא כן מי שאין לו שכל, אזי ממשיך בדרכו הרעה, עד שעובר עליו עוד גבורות ודינים חס ושלום, ולבסוף ההכרח לו לשוב אליו יתברך, אם כן למה לחכות לתגבורת הדינים

והגבורות, כדאי לשוב אליו יתברך מיד, ועל ידי זה ימשיך על עצמו חסדים ורחמים.

ואני לקחתי מן השערות של זהב של התינוק הנ"ל, והם יקרים אצלי מאד, השערות של התינוק מרמזים על השנים המוזהבים של שנות הבחרות, כשאדם מחנך עצמו בצעירותו ללמוד התורה ולעבוד את השם יתברך, זה נשאר עמו כל ימי חייו, וכמו שכתוב (משלי כ"ב) חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה, כי מה שלומדים בשנות הצעירות נקרא "גירסא דינקותא" (שבת כ"ב.), ונשאר לאדם לכל החיים.

כי לקחתי שבעה שערות שיש להם כל מיני גוונים, שבעה שערות מרמזים על שבעה לימודים שראוי לאדם לקבוע בעצמו עוד בצעירותו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש תהלים מזמור י"ז) על הפסוק (תהלים מ"ז) שובע שמחות את פניך, אל תקרי שובע אל שבעה, שבענו בה שמחות הרבה, מקרא ומשנה ותלמוד, הלכות ואגדות, דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, כי על ידי שקובע לעצמו משנות צעירותו ללמוד לימודים אלו, ומתמיד בתורה משנות בחרותו, אזי מרגיש את אור התורה, המאיר בכל מיני גוונים נהורין, וזה מאיר לו על כל מי חייו.

והייתי יושב במקום שישבתי, והייתי מחיה עצמי במה שאפשר, בעשבים וכיוצא, כי בלימוד התורה מוכרחים להשתמש עם מדת ההסתפקות, היינו להחיות את עצמו בכל מה דאפשר, ואם לפעמים אי אפשר ללמוד עם הכנה יתירה, ובעיון עמוק, ילמוד על כל פנים בדרך פשטות, ובאמירה בעלמא, ובדרך זה יהיה תמיד מקושר אל התורה הקדושה, וכמו שהורה לנו רבינו"ל בסדר דרך הלימוד שלו (עי' שיחות הר"ן סי' ע"ז), ואמר, שאין צריכין בלימוד אלא אמירה בעלמא, וממילא יבין, עיין שם, כי דרך הבעל דבר לכלבל את דעת האדם, ולומר לו, הלא בין כך אין אתה יכול להתעמק במה שאתה לומד, ואם כן למה לך ללמוד, יותר טוב לבלות זמןך עם דברים בטלים, אבל האדם צריך להיות חכם גדול כנגדו, ולהחיות את עצמו תמיד בכל מה דאפשר, וכמו שרואים גשמיות, אם אין לאדם מעדנים לאכול, יאכל מה שיש לו, אפילו עשבים מרים באין ברירה, ולא ירעיב את עצמו, וכמו כן ברוחניות, אם אינו יכול ללמוד בעיון ובשכל צה, ילמוד בדרך פשטות ובאמירה בעלמא, ואזי סוף כל סוף יזכה להגיע אל הבנת התורה, והשם יתברך יזכינו להתמיד בתורה תמיד בכל עת, עדי נזכה לדבק עצמינו בו יתברך באמת ובתמים, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת כי תצא ה'תשס"ו

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעוויג, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים גוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' מ"ט המדבר מכח המחשבה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), אית יצירה לטב ולבייש, כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות ס"א): "וייצר" בשני יודין, והם שני יצרין, יצר טוב ויצר הרע, היינו מחשבות טובות, הם יצר טוב, ומחשבות רעות, הם יצר הרע, כי עיקר היצרים, הם המחשבות והחכמות שבלב, כמו שכתוב (בראשית ו'): "כי יצר מחשבות לבו" וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עיקר האדם, הוא המחשבה שלו, שהוא משכן הנשמה, וכמו שאומרין (כתפילה לפני הנחת תפילין) "הנשמה שבמוחי", והוא מותר האדם מן הבהמה, שיש לו נשמה, ויש לו כח המחשבה, להטותה למה שירצה, ובמקום שאדם חושב, שם כל האדם (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"א), ולכן השני יצרין שיש לאדם, יצר טוב ויצר הרע, גם מקומם במחשבתו של אדם, מחשבות טובות הם היצר טוב, ומחשבות רעות הם היצר הרע, כי "יצר" הוא מלשון "וייצר", היינו לשון "צייר", היצר טוב מצייר טוב במוח האדם, שמצייר לו תמונה מלא אור ומלא טוב, ומוליד בו מדות טובות ומעשים טובים, והיצר הרע מצייר תמונה של חושך ושל רע במוח האדם, ומוליד בו מדות רעות ומעשים רעים רחמנא ליצלן, ולכן עיקר עבודת האדם לקדש ולטהר מחשבתו, עד שתמיד יצייר לו תמונות של אור, זיוו, וחיות, בנועם דביקות ה' יתברך, ואז מחשבות אלו יביאו אותו אל הדביקות בו יתברך, ומצד שני, לשמור את עצמו מאד מכל מיני מחשבות זרות והרהורים רעים, שמביאים אותו אל הרע והטומאה רחמנא ליצלן, וכמו שפעם אמר רביז"ל למוהרנ"ת ז"ל בשעה שטייל עמו (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' קי"ד), סע האט א פנים, אז מע מוז זיך פון א הרהור זייער היטן (כפי הנראה, צריכין לשמור עצמו מאד מהרהור רע חס ושלום), כי הרהור רע מוליד מדות רעות ומעשים רעים באדם, ואז קשה לו מאד להיפרד מהם, ובפרט כשאדם חוטא חס ושלום בפגם הברית, אזי נולדים מזה נגעי בני אדם, שהולכין אחריו, ומקוננין עליו כמו בניו, ואומרים לו, תן לנו חיי, תן לנו מזוננו, והוא לו לבזיון ולחרפה גדולה רחמנא ליצלן (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קמ"א), ולכן עיקר עבודת האדם לקדש ולטהר מחשבתו בכל מיני קדושות, ולהרבות בלימוד

תורה הקדושה, שהיא עיקר תבלין כנגד היצר הרע, שהם המחשבות רעות, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (קדושין ל:): אמר הקדוש ברוך הוא, בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבלין כנגדו, כי כל מה שאדם מכניס עצמו בהתמדת התורה, התורה מטהר את מחשבתו, עד שנכנס בו אהבת התורה, ואז אינו רוצה להיפרד מן התורה כלל, וכמו שפעם אמר רבינו"ל (שיחות הר"ן סי' י"ז) כשהתורה מראה אהבה לאחד, אז אין רוצה כלל עולם הבא, רק שרוצה את התורה בעצמה, עיין שם, ולכן אשרי הזוכה להכניס עצמו באהבת התורה, ולטהר מחשבתו בדביקות הבורא יתברך שמו, כי אז עולמו יראה בחייו, ויחיה חיים טובים בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים כ"א) כי תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה, וילדו לו בנים האהובה והשנואה והיה הבן הבכור לשנואה וגו', ויש לומר שהתורה הקדושה מלמדת אותנו מוסר גדול בענין קדושת וטהרת המחשבה, "כי תהיין לאיש שתי נשים", אשה מרמזת על כח המחשבה, כי המחשבה מוליד את המעשה (וכמובא בספר הקדוש "נועם אלימלך" על פסוק זה), וכשיהיה לאיש שתי נשים, היינו שתי מיני מחשבות, מחשבות טובות, הנקראת אשה אהובה, על שם שמוליד באדם מדות טובות ומעשים טובים, ומחשבות רעות הנקראת אשה שנואה, על שם שמוליד בו מדות רעות ומעשים רעים, ויהיה מלחמה גדולה ביניהם, שהוא עיקר מלחמת היצר שיש באדם, שהוא המלחמה בין היצר טוב והיצר הרע, "וילדו לו בנים האהובה והשנואה", כי המחשבות טובות יולידו בו בנים טובים ומעשים טובים, והמחשבות רעות יולידו בו בנים רעים ומעשים רעים רחמנא ליצלן, ולא עוד, אלא "והיה הבן הבכור לשנואה" שיתגברו בו המחשבות רעות מאד, וילידו לו בן בכור, שהוא עיקר כוחו וראשית אוננו, ולא יכול להפטר ממנו.

מזהירה התורה הקדושה, כדי שתדע את עוצם פגם המחשבות רעות, "והיה ביום הנחילו את בניו את אשר יהיה לו" כשיגיע זמנו של אדם להפטר מן העולם, "לא יוכל לבכר את בן האהובה על פני בן השנואה בכור", היינו שלא תוכל להפטר מן המעשים רעים שלך שנולדו מן המחשבות רעות, כי נעשו מהם נגעי בני אדם רחמנא ליצלן, והם מבקשים חיות וירושא כדין בכור, והוא לחרפה ולבוזין גדול לאדם רחמנא ליצלן, ורק עצה אחת נשארת לאדם להפטר מן העונשים הללו, והוא על ידי שיתגבר מאד להכניס כל מחשבתו בתוך התורה, ועל ידי דביקותו בתורה, יוכל להחזיר את נחלתו לבן האהובה, שהם המחשבות טובות, ולהאיר על נשמתו

אור אלקותו יתברך, כי הרי קיימא לן במשנה (בבא בתרא קכ"ו:) המחלק נכסיו וכו' והשוה להן את הבכור וכו', אם אמר משום ירושה, לא אמר כלום, משום מתנה דבריו קיימים, שעל ידי מתנה מותר לו לוותר על הבכור, ולתת נחלתו לאיזה בן שירצה, ואם בן דייקא על ידי התורה הקדושה, הנקראת מתנה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עירובין נ"ד.) על הפסוק (במדבר כ"א) ומדבר מתנה, אם אדם משים עצמו כמדבר זה שהכל דשין בו, תורה ניתנה לו במתנה, על ידי זה יכול להחזיר הנחלה אל בן האהובה, שהם המחשבות טובות, ולהתעלם מבן השנואה, שהם המחשבות רעות, שזהו "וממתנה נחליאל", כיון שניתנה לו במתנה נחלו אל (עירובין שם), כי על ידי שיעשה תשובה, ויכניס עצמו בתוך התורה, יזכה לקבל מתן נחליאל, לחזות בנועם זיוו התורה, וליהנות מפרי מחשבותיו הטובות.

וזה הרמז בפסוק "והיה ביום הנחילו את בניו את' אשר' יהיה' לו", סופי תיבות ת'ו'ר'ה' (כמובא בבעל הטורים), כי דייקא על ידי התורה הקדושה, הנתונה במתנה, יכול להנחיל את בניו סדר היאות, ולתת הגדולה והכבוד לבן אהובה, שהם המחשבות טובות, ולחזור אל הדביקות העליון בו יתברך, והשם יתברך יזכינו לקדש ולטהר את כל מחשבותינו בדביקות הבורא יתברך שמו, ונזכה להיות תמיד קשורים ודבוקים באור התורה הקדושה, מעתה ועד עולם אמן ואמן.

